

**ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΔΙ.ΠΑ.Ε.)
ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών της Σχολής Οικονομίας και Διοίκησης του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδας (ΔΙ.ΠΑ.Ε.) ιδρύθηκε με τον Νόμο 4610 (ΦΕΚ Α 70/07-05-2019) και προέκυψε από τη μετεξέλιξη του Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής του ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας.

Το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών διαμορφώθηκε σύμφωνα με τις προβλέψεις της παρ. 6 του άρθρου 1 του Ν. 4610/2019, κατά την οποία η διαμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών των Τμημάτων γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 32 του Ν. 4009/2011 (Α' 195), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 του Νόμου 4521/2018 ΦΕΚ 38^Α/2-3-2018.

Κατά τη διαμόρφωση του προγράμματος σπουδών ελήφθησαν υπόψη, η εισήγηση (μελέτη σκοπιμότητας και βιωσιμότητας) της Συνέλευσης του Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής (αριθμός απόφασης 5/18-04-2018), προς την Επιτροπή Διαλόγου του ΥΠΠΕΘ, ως βάση εκκίνησης, η εμπειρία από τη μελέτη των προγραμμάτων σπουδών άλλων οικονομικών τμημάτων Πανεπιστημίων (ΔΠΘ, ΑΠΘ, ΠΑΜΑΚ, Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών και Κρήτης), ο αριθμός και η επιστημονική ειδίκευση των μελών ΔΕΠ και μέσα από διάλογο, διάρκειας πλέον των δυο μηνών, με τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, κατά τον οποίο έγιναν αποδεκτές όλες οι προτάσεις που κατατέθηκαν και μετά από έξι εκδόσεις, διαμορφώθηκε η εισήγηση προς την προσωρινή Συνέλευση του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών. Στην όλη διαδικασία συνέδραμε επιτροπή αποτελούμενη από τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος: Μαγούλιο Γεώργιο, Καθηγητή, Μαντζάρη Ιωάννη, Καθηγητή, Κύδρο Δημήτριο, Αναπληρωτή Καθηγητή, Παζάρσκη Μιχαήλ, Επίκουρο Καθηγητή και Αθιανό Στέργιο, Αναπληρωτή Καθηγητή.

Το Πρόγραμμα Σπουδών περιλαμβάνει 60 Μαθήματα, εκ των οποίων Υποχρεωτικά (Υ): 40, Επιλογής Υποχρεωτικά (ΕΥ): 5, προσφερόμενα 20. Μαθήματα Γενικού Υποβάθρου (ΜΓΥ): 15 (25%), Μαθήματα Ειδικού Υποβάθρου (ΜΕΥ): 21 (35%) και Μαθήματα Ειδίκευσης (ΜΕ): 24 (40%). Τα μαθήματα περιλαμβάνουν Θεωρία και Ασκήσεις, ενώ πέντε (5) μαθήματα (Υ) Θεωρία και Εργαστήριο. Οι Ασκήσεις και μέχρι το 30% των προβλεπόμενων ωρών μπορεί να είναι φροντιστηριακό μάθημα, κατά την κρίση του διδάσκοντος, και εφόσον εκτιμηθεί η αναγκαιότητά του, ανάλογα με τον βαθμό δυσκολίας του μαθήματος εκ μέρους των φοιτητών. Στο Πρόγραμμα Σπουδών προβλέπεται προαιρετική Πρακτική Άσκηση διάρκειας δυο (2) μηνών, αντί ενός (1) μαθήματος Επιλογής Υποχρεωτικού του 8^{ου} εξαμήνου και η οποία μπορεί να γίνει μετά το 6^ο εξάμηνο. Για τη λήψη του Πτυχίου απαιτούνται 45 μαθήματα και 240 Πιστωτικές Μονάδες, σύμφωνα με τον Ν. 3374/2005 (Α 189) και την ΥΑ Φ5/89656/Β3 (ΦΕΚ Β 1466/13-07-2007).

Το περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών εγκρίθηκε από τη Διοικούσα Επιτροπή του ΔΙΠΑΕ (αρ. απόφασης 3/1/26-06-2019), ύστερα από εισήγηση και σύμφωνη γνώμη της προσωρινής Συνέλευσης του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών (αρ. απόφασης 1/18-06-2019).

Το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει:

1. Το αντικείμενο, τον σκοπό και τα αναμενόμενα αποτελέσματα.
2. Το πρόγραμμα μαθημάτων.
3. Τους Τομείς, τα μέλη ΔΕΠ και τα μαθήματα ανά Τομέα με την ειδίκευση των διδασκόντων.
4. Την αντιστοίχιση, αναγνώριση των μαθημάτων.
5. Τα περιγράμματα των μαθημάτων.

Γεώργιος Ν. Μαγούλιος

Καθηγητής

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΣΚΟΠΟΣ, ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

1.1 Το Επιστημονικό Αντικείμενο και ο Σκοπός του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών

Ο κλάδος των Οικονομικών, με τη μεγάλη ποικιλία γνωστικών αντικειμένων που τον διακρίνει, καθώς και με τις δυνατότητες που ανοίγονται στο εγχώριο, ευρωπαϊκό και διεθνές οικονομικό περιβάλλον, δίνει τη δυνατότητα μιας ομαλής και δημιουργικής ενσωμάτωσης των αποφοίτων Οικονομικών Τμημάτων στην Αγορά Εργασίας.

Σκοπός του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών είναι η συμβολή στην προαγωγή των Οικονομικών Επιστημών και η κατάρτιση οικονομολόγων υψηλού επιπέδου. Βασικό στόχο του Τμήματος αποτελεί η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης των φοιτητών του, η προετοιμασία τους για σωστή ανάλυση σύνθετων κοινωνικοοικονομικών δεδομένων, καθώς και η δυνατότητα ανάπτυξης και εφαρμογής των κατάλληλων μέτρων οικονομικής πολιτικής. Το γεγονός αυτό απαιτεί την ύπαρξη προγράμματος σπουδών, διδακτικού προσωπικού και υποδομών κατάλληλων για ποιοτική εκπαίδευση και έρευνα σε συνεχή αρμονία με τα διεθνή δεδομένα.

Η επιδίωξη και προσέγγιση αυτών των σκοπών γίνεται μέσω της ανάπτυξης της έρευνας σε μεταπτυχιακό (β' κύκλος σπουδών) και διδακτορικό επίπεδο (γ' κύκλος σπουδών), καθώς και μέσω της οργάνωσης των παρεχομένων γνώσεων, έτσι όπως το απαιτούν τόσο η σύγχρονη επιστήμη όσο και οι παρούσες και μελλοντικές ανάγκες της οικονομίας και της κοινωνίας.

1.2 Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα

Το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών στοχεύει στη διαμόρφωση ενός πλαισίου σπουδών, το οποίο αφενός εναρμονίζεται με τις σύγχρονες κατευθύνσεις της Οικονομικής Επιστήμης και αφ' ετέρου ικανοποιεί τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και ευρύτερα της ελληνικής κοινωνίας.

Σύμφωνα με το *Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων*, οι σπουδές στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών οδηγούν στην απόκτηση πτυχίου Οικονομικής Επιστήμης, *Επίπεδο 6 (Bachelor's Degree)*. Το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην

υψηλή και ολοκληρωμένη εκπαίδευση, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της επιστήμης και της τεχνολογίας, καθώς και της διεθνούς επιστημονικής πρακτικής, σε συνδυασμό με τα αντίστοιχα οικονομολογικά επαγγελματικά πεδία. Οι κάτοχοι προσόντων αυτού του τύπου έχουν πρόσβαση σε προγράμματα σπουδών του ίδιου επιπέδου ή επιπέδου 7 (μεταπτυχιακού) ή 8 (διδακτορικού). Οι κάτοχοι προσόντων που ανήκουν σε αυτόν τον τύπο δύνανται να απασχοληθούν είτε ως αυτοαπασχολούμενοι είτε σε θέσεις ευθύνης σε επιχειρήσεις και οργανισμούς στον ιδιωτικό ή στον δημόσιο τομέα.

1.2.1 Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του προγράμματος σπουδών οι φοιτητές θα έχουν αποκτήσει τις ακόλουθες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες, οι οποίες εξειδικεύονται ανά μάθημα στα περιγράμματα μαθημάτων.

Γνώσεις

- Διαθέτουν ένα συνεκτικό και ολοκληρωμένο σώμα γνώσεων στην οικονομική επιστήμη και κατανοούν τις έννοιες, μεθόδους και πρακτικές ενός θεωρητικού επιστημονικού, τεχνολογικού πεδίου γνώσεων που εμπεριέχει στοιχεία από τα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία του οικονομολογικού επαγγέλματος, ώστε να εμβαθύνουν, να διευρύνουν και να προσαυξάνουν τις προγενέστερες γνώσεις τους.
- Διαθέτουν αντίληψη της εξελικτικής δυναμικής του επιστημονικού γνωστικού πεδίου των οικονομικών επιστημών και των εφαρμογών τους.
- Κατέχουν αναλυτική και προηγμένη γνώση του αντικείμενου της οικονομικής επιστήμης, συμπεριλαμβανομένης της κριτικής κατανόησης των θεωριών, βασικών εννοιών, αρχών και μεθοδολογιών του επιστημονικού ή εφαρμοσμένου γνωστικού πεδίου.

Δεξιότητες

- Αναλύουν και προσαρμόζουν τις αποκτηθείσες γνώσεις τους, ώστε να τις εφαρμόζουν σε ποικίλα θέματα του επιστημονικού πεδίου της οικονομικής επιστήμης ή και του επαγγελματικού πεδίου του οικονομολογικού επαγγέλματος, καθώς και για να αποκτήσουν νέα γνώση.
- Εφαρμόζουν ορθά τα κατάλληλα εργαλεία και τις κατάλληλες τεχνικές ανάλυσης στη διερεύνηση των βασικών θεμάτων του επιστημονικού πεδίου της οικονομικής επιστήμης.

- Επιλύουν σύνθετα ή νέα προβλήματα του επιστημονικού πεδίου των οικονομικών επιστημών, αναπτύσσοντας ολοκληρωμένες, καθώς και δημιουργικές ή καινοτόμες λύσεις και προσεγγίσεις, ενώ παράλληλα υποστηρίζουν τις λύσεις και απόψεις τους με τρόπο μεθοδικό και επιστημονικό.
- Χρησιμοποιώντας επιστημονικές πηγές ή και πηγές εξειδικευμένες σε θεωρητικά, τεχνικά και σχετικά επαγγελματικά θέματα, συγκεντρώνουν, αναλύουν και επιλέγουν με τρόπο κριτικό και υπεύθυνο τις ιδέες και τις πληροφορίες για τα στοιχεία εκείνα τα οποία τους αφορούν.
- Αναπτύσσουν ζητήματα, κυρίως στο πλαίσιο του γνωστικού και του επαγγελματικού τους πεδίου, βάσει επιστημονικής τεκμηρίωσης και διαμορφώνουν έγκυρες κρίσεις, οι οποίες λαμβάνουν υπόψη τις κατά περίπτωση συναφείς κοινωνικές, οικονομικές, πολιτιστικές και ηθικές διαστάσεις του θέματος.
- Επικοινωνούν με εξειδικευμένες και μη ομάδες και κοινό, ώστε να μεταφέρουν προφορικά, γραπτά και με άλλα μέσα, πληροφορίες, ιδέες, προβλήματα και λύσεις σε συγκεκριμένα θέματα της οικονομικής επιστήμης.

Ικανότητες

- Σχεδιάζουν, διαχειρίζονται και υλοποιούν ερευνητικές εργασίες με επίβλεψη στο πλαίσιο του επιστημονικού πεδίου των οικονομικών επιστημών, τόσο σε ατομικό όσο και σε συλλογικό επίπεδο.
- Μεταφέρουν τις γνώσεις και τις ικανότητες που απέκτησαν σε επαγγελματικό ή επιχειρηματικό πλαίσιο και τις εφαρμόζουν με αυτονομία και με τρόπο που δείχνει επαγγελματισμό και κοινωνική υπευθυνότητα, έτσι ώστε να σχεδιάζουν και να διαχειρίζονται σύνθετες τεχνικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες ή εργασίες.
- Λαμβάνουν αποφάσεις, τις αξιολογούν και αναλαμβάνουν την ευθύνη τους σε σύνθετα επαγγελματικά και επιχειρηματικά πλαίσια, τα οποία μεταβάλλονται και εξελίσσονται.
- Είναι σε θέση να αναλάβουν, εντός καθορισμένων πλαισίων, την ευθύνη της ανάπτυξης των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων ατόμων και ομάδων.

1.3 Αντικείμενο της παραγόμενης νέας γνώσης

Το ευρύτερο αντικείμενο της νέας γνώσης, μέσω της έρευνας, συνίσταται σε θέματα Οικονομικής Θεωρίας και Πολιτικής, Οικονομικής των Επιχειρήσεων, Χρηματοοικονομικής, Λογιστικής και Οικονομετρικής, Στατιστικής Ανάλυσης και Πληροφορικής.

Η Στρατηγική Έρευνας του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών αναπτύσσεται με βάση τις ακόλουθες προτεραιότητες:

- Υποστήριξη και ανάπτυξη της Βασικής και Εφαρμοσμένης Έρευνας.
- Διαμόρφωση των απαραίτητων συνθηκών για την ανάδειξη νέων ερευνητών γενικά και ειδικά μέσω Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών, με την ανάπτυξη της έρευνας στις συναφείς επιστημονικές περιοχές των προγραμμάτων.
- Προώθηση της συνεργασίας με άλλα Τμήματα των ΑΕΙ και ερευνητικούς φορείς στην ημεδαπή και την αλλοδαπή.
- Ενίσχυση της διεθνοποίησης της ερευνητικής δραστηριότητας, με την αποτελεσματική κινητικότητα του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού, των Φοιτητών και των αποφοίτων του.
- Διαρκής αξιολόγηση του ερευνητικού έργου του Τμήματος, με σκοπό τη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας της έρευνας.
- Ενίσχυση της συνεργασίας με τοπικούς ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς και προώθηση ερευνητικών προγραμμάτων, με βάση τις ανάγκες και προτεραιότητες της τοπικής, περιφερειακής και γενικότερης ανάπτυξης.
- Αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας και της καινοτομίας, με προσήλωση στις αρχές της επιστημονικής δεοντολογίας, της βιώσιμης ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής.

Τα μέσα που θα αξιοποιήσει το Τμήμα για την υλοποίηση των ερευνητικών στρατηγικών του στόχων είναι: Η Επιτροπή Εκπαίδευσης και Έρευνας, για τον σχεδιασμό και διαχείριση των ερευνητικών προγραμμάτων. Η αξιοποίηση των εθνικών και ευρωπαϊκών ερευνητικών προγραμμάτων και η ενθάρρυνση και υποστήριξη των μελών ΔΕΠ για τη συμμετοχή σε αυτά. Η συμμετοχή σε ερευνητικά δίκτυα. Η υποστήριξη των δραστηριοτήτων μεταφοράς τεχνολογίας, διάχυσης

γνώσης προς άλλους δημόσιους ερευνητικούς φορείς και στην κοινωνία γενικότερα. Η εξασφάλιση και ενίσχυση του αναγκαίου ερευνητικού, εργαστηριακού και λοιπού εξοπλισμού. Η συμμετοχή σε διεθνή και εθνικά συνέδρια.

Οι Επιστημονικές Περιοχές της Βασικής και Εφαρμοσμένης Έρευνας εστιάζονται σε ερευνητικούς τομείς αιχμής, στις οικονομικές επιστήμες, στις ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες, της εφαρμοσμένης πληροφορικής και των τεχνολογιών. Οι επιστημονικές περιοχές έρευνας εξειδικεύονται, σύμφωνα με το γνωστικό αντικείμενο και την επιστημονική εξειδίκευση των μελών ΔΕΠ του Τμήματος.

1.4 Εξειδίκευση και Επαγγελματικά Δικαιώματα των Πτυχιούχων

Οι Πτυχιούχοι του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών αποκτούν προσόντα για το Οικονομολογικό Επάγγελμα. Στο Π.Δ. 475/91 «περί οικονομολογικού επαγγέλματος και της άδειας ασκήσεώς του» περιγράφονται οι δραστηριότητες του οικονομολογικού επαγγέλματος οι οποίες ειδικότερα είναι:

Ανάλυση, επεξεργασία και ερμηνεία οικονομικών φαινομένων, μεγεθών, η σύνταξη και υποβολή σχετικών μελετών και εκθέσεων προς επιχειρήσεις, οργανισμούς και γενικά φορείς οικονομικής δραστηριότητας.

Παροχή συμβουλών επί οικονομικών επιχειρησιακών, αναπτυξιακών, ταμειωτικών, χρηματοπιστωτικών, φοροτεχνικών και εμπορικών θεμάτων προς φορείς οικονομικής και επιχειρησιακής δραστηριότητας του ιδιωτικού, του δημόσιου τομέα και της δημόσιας διοίκησης.

Παροχή υπηρεσιών οργάνωσης, διεύθυνσης των οικονομικών δραστηριοτήτων επιχειρήσεων, καθώς και φορέων οικονομικής δραστηριότητας του δημόσιου τομέα.

Παροχή υπηρεσιών οργάνωσης, διεύθυνσης, εποπτείας λογιστικών υπηρεσιών, σχεδιασμός κατάρτιση και υπογραφή οικονομικών καταστάσεων.

Παροχή φοροτεχνικών υπηρεσιών, οργάνωση, λειτουργία και διεύθυνση γραφείων και επιχειρήσεων για την παροχή των ως άνω υπηρεσιών.

Σχεδιασμός στατιστικών και οικονομετρικών μεθόδων και ερευνών, επεξεργασία, ανάλυση, ερμηνεία και γενικά επιστημονική και πρακτική αξιοποίηση στατιστικών

στοιχείων που αφορούν στην οικονομία, στα οικονομικά μεγέθη, στους συντελεστές της παραγωγής, στην παραγωγική και αναπτυξιακή διαδικασία.

Έλεγχος της διαχείρισης, των οικονομικών καταστάσεων βιβλίων και στοιχείων, επιχειρήσεων, οργανισμών, ιδρυμάτων και γενικά φορέων οικονομικής και επιχειρησιακής δραστηριότητας ή διαχείρισης φορέων του ιδιωτικού ή του δημόσιου τομέα κατά τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και η σύνταξη - έκδοση των αναγκαίων και σχετικών πορισμάτων εκθέσεων και πιστοποιητικών.

Διδασκαλία των θεωριών, αρχών, μεθόδων και πορισμάτων της οικονομικής επιστήμης και σκέψης και της εφαρμοσμένης οικονομικής, σε εκπαιδευτικά ιδρύματα, εξαιρουμένων των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

Οι Πτυχιούχοι του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών αποκτούν προσόντα για το Οικονομολογικό Επάγγελμα, με βάση το Π.Δ. 475/91 «περί Οικονομολογικού Επαγγέλματος και της Άδειας Ασκήσεώς του».